

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/10/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1310010314
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1310010314.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Danice Veselovskej a JUDr. Petra Štiffa v trestnej veci obžalovaných P. H. M. F.. Z. S., stíhaných pre trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 255 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase skutku, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 12.10.2016, sp.zn. 1T/109/2010, na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 30. mája 2017 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie Okresnej prokuratúry Bratislava III **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 12.10.2016, sp.zn. 1T/109/2010, boli obžalovaní P. H. a F.. Z. S. podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku („Tr.por.“) z dôvodu, že skutok nie je trestným činom, oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava III sp.zn. 4Pv 1181/07 zo dňa 1.6.2010, pre trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 255 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase skutku na skutkovom základe, že v čase odo dňa 1.1.2003 do dňa 31.12.2005 v Bratislave, pri správe majetku N. vlastníkov bytov a nebytových priestorov H. XX-XX, predseda spoločenstva P. H. po predchádzajúcej dohode s F.. Z. S. nesprávnym vedením účtovníctva v rozpore so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov a nakladaním s finančnými prostriedkami tak, že do účtovníctva spoločenstva nezaúčtovali prijaté finančné prostriedky, ktoré následne nezisteným spôsobom použili na neznáme účely, čím spôsobili N. vlastníkov bytov a nebytových priestorov H. XX-XX, G. podľa znaleckého posudku škodu vo výške 28.957,90 Sk, v prepočte 961,23 eur.

Podľa § 288 ods. 3 Tr.por. bol poškodený - Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov H. XX-XX, G. s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku v lehote ustanovenej v § 309 ods. 1 Tr.por. podala odvolanie Okresná prokuratúra Bratislava III písomným podaním doručeným na prvostupňový súd dňa 14.10.2016.

V písomných dôvodoch odvolania doručených na prvostupňový súd dňa 21.12.2016, odvolateľ uviedol nasledujúce skutočnosti:

„Absolútne sa nestotožňujem so záverom súdu, že postupom prokuratúry v danom prípade neboli objasnené základné okolnosti z hľadiska skutkového vymedzenia, nakoľko obžaloba na obvinených bola podaná na základe vykonaného dokazovania, taktiež na základe výsledkov znaleckého dokazovania.

Podľa § 168 ods. 1 Tr.por. pokiaľ rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia musí byť zrejmé akými právnymi úvahami

sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení Trestného zákona v otázke viny a trestu.

Rozhodnutie súdu považujem za zmätočné a nepreskúmateľné s poukazom na dôvody súdu, ktorými sa riadil pri hodnotení dôkazov a dôvody súdu považujem tiež za strohé a nedostatočné s poukazom na ním ustálený skutkový stav a právne závery. Som toho názoru, že v dôvodoch napadnutého rozhodnutia sa súd nevysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, nevysvetlil ani riadne postup, ktorým sa pri hodnotení dôkazov riadil. Prijaté právne závery súdom nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a hodnotenie jednotlivých dôkazov tak, ako ich učinil súd, ani na seba logicky nenadväzujú.

Okresný súd odôvodnil predmetný rozsudok okrem iného aj skutočnosťou, že záver znaleckého posudku druhotne ustanovenej znalkyne F.. X. H. je v diametrálnom rozpore so záverom znaleckého posudku primárne ustanovenej znalkyne F.. S.. Z. K., keď záver posudku znalkyne F.. S.. Z. K. určil škodu vo výške 961,23 € a záver, vyčíslenie škody spôsobenej obžalovanou F.. Z. S. znalkyne F.. X. H. určil škodu vo výške 31.367,16 €, keď znalkyňa F.. X. H. na rozdiel od znalkyne F.. S.. Z. K. analogicky, položkovito a chronologicky obhájala ako v predmetnom znaleckom posudku, tak aj na ústnom pojednávaní postup výpočtu predmetnej výšky škody, zároveň však aj vyvrátila záver a tomu priamo nadväzujúci nesprávny postup výpočtu škody znalkyne F.. S.. Z. K., keď kategoricky deklarovala, že znalkyňa F.. S.. Z. K. postupovala absolútne laicky a použila nesprávny postup výpočtu škody. Tento záver znalkyne F.. X. H. bol pre účely záveru o vine v trestnom konaní pre súd absolútne neprijateľný, argumentujúc, že obe znalkyne mali k dispozícii rovnaké podklady. Predmetná konštatácia súdu sa ale neopiera o pravdu, nakoľko podklady na vypracovanie znaleckých posudkov boli znalcom poskytované, či už súdom alebo samotnou obžalovanou F.. Z. S. (v prípade F.. Z. S. zjavne účelovo) priebežne a nikdy nie vo vzťahu k celku, čoho dôkazom sú: 1. zmenený záver posudku znalkyne F.. S.. Z. K., 2. dodatok k posudku znalkyne F.. X. H..

Okresný súd napriek skutočnosti, že trestné konanie sa riadi aj princípom kontradiktórnosti a vyjadrujúc svoj názor na nečinnosť a nekompetentnosť prokurátora, vinniac ho z kontradiktórnej pasivity, mohol vykonať konfrontáciu znalkyň v prípade odlišných znaleckých posudkov, čo by bolo v súlade so zaužívanou súdnou praxou, preto rozhodnutie súdu považujem za zmätočné a nepreskúmateľné s poukazom na dôvody súdu, ktorými sa riadil pri hodnotení dôkazov.

S poukazom na ustanovenie § 2 ods. 18 Tr.por. konanie pred súdom je ústne, výnimky ustanovuje tento zákon. Dokazovanie riadi súd, ktorý však výsluch obžalovaného, svedkov, poškodeného a znalcov spravidla ponecháva stranám, najprv tej, ktorá dôkaz navrhla.

Taktiež poukazujem na ustanovenie § 253 ods. 2 Tr.por. - ak zákon neustanovuje inak, dôkazy čítaním výpovedí, listín, posudkov, správ alebo oboznamovanie vecných dôkazov vykonáva predseda senátu.

Na hlavnom pojednávaní dňa 12.10.2016 intervenujúci prokurátor navrhol oboznámiť znalecký posudok, ktorý sa nachádzal v súdnom spise. Nie je zrejme, aké listinné dôkazy podľa názoru súdu prokurátor nenavrhol oboznámiť, keďže listinné dôkazy, ktoré má súd zrejme na mysli, sú účtovné doklady a podklady, ktoré boli predložené znalkyni a na základe ktorých bol vypracovaný znalecký posudok, s ktorého závermi sa súd prvého stupňa oboznámil. Na základe týchto záverov intervenujúci prokurátor navrhol prekvalifikovať skutok vzhľadom k tomu, že podľa výsledkov posledného znaleckého posudku, pričom do konania znalkyňa bola pribratá Okresným súdom Bratislava III, bolo zrejme, že konaním obžalovaných vznikla N. škoda vo výške 31.367,16 €.

Podľa ustanovenia § 269 Tr.por. listinné dôkazy, písomné vyjadrenia, posudky, správy štátnych orgánov a ďalšie listiny, ktorými sa vykonáva dôkaz na hlavnom pojednávaní, sa prečítajú celé alebo ich časť, ktorá sa týka dokazovanej skutočnosti a umožní sa do nich nazrieť aj stranám.

Vo vzťahu k obžalovanému P. H. je potrebné uviesť, že v zmysle zákona 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov podľa § 5 ods. 1 účtovná jednotka môže poveriť vedením svojho účtovníctva aj inú právnickú alebo fyzickú osobu. V danom prípade P. H. ako predseda spoločenstva poveril F.. Z. S. na vedenie účtovníctva. Mám za to, že z tohto dôvodu vedel o hospodárskych výsledkoch spoločenstva, resp. ako F.. Z. S. vedie účtovníctvo.

Čo sa týka obžalovanej F. Z. S., znalkyňa F. X. H. v závere znaleckého posudku č. 2/2013 (bola pribratá do konania na základe nových skutočností, ktoré sa vyskytli na hlavnom pojednávaní dňa 18.09.2013) jednoznačne popísala pochybenie obžalovanej pri vedení účtovníctva a taktiež uviedla, aká škoda bola spôsobená N. vlastníkov bytov.

Okresný súd nevenoval absolútne žiadnu pozornosť hodnoteniu vykonaných dôkazov, odôvodnenie svojho rozhodnutia bolo zamerané takmer výlučne iba na kritiku postupu prokurátora, resp. dokazovania v prípravnom konaní, pričom k tomuto je potrebné uviesť, že čo sa týka postupu prokurátora v prípravnom konaní, ako aj samotného prípravného konania, súd po podaní obžaloby (v prípade, ak mal za to, že formulácia skutkovej vety po formálnej stránke nenapĺňa zákonné znaky skutkovej podstaty žalovaného trestného činu) mal postupovať podľa ustanovenia § 241 ods. 1 písm. c) Tr.por.

Nie je zrejmé, aké zásadné skutkové okolnosti má súd na mysli, ak konštatuje takú ich zmenu v priebehu hlavného pojednávania, že nemohol vysloviť záver o vine, inak by došlo k nezachovaniu totožnosti skutku. Z vykonaného dokazovania je možné konštatovať iba zmenu, čo sa týka výšky spôsobenej škody, z ktorého dôvodu prokurátor navrhoval prekvalifikovanie skutku na trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, čo však žiadnym spôsobom neplýva na totožnosť žalovaného skutku.

Okresný súd pristupoval k hodnoteniu žalovanému skutku - formulácií skutkovej vety neprimerane formálne a účelovo, ak tvrdí, že daný skutok nenapĺňa znaky skutkovej podstaty žalovaného skutku, a to z toho dôvodu, že v skutku je chybné uvedené porušenie ustanovení zákona o účtovníctve, pričom podľa názoru súdu obžaloba sa mala správne odvolávať na ustanovenia Obchodného zákonníka o mandátnej zmluve, kde na základe § 566 je upravená povinnosť mandátára postupovať pri zariaďovaní záležitostí s odbornou starostlivosťou.

V prípade, ak obvinená vedome viedla účtovníctvo v rozpore so zákonom o účtovníctve, čo bolo potvrdené znaleckým dokazovaním, pričom riadne vedenie účtovníctva zahŕňa aj riadne zaúčtovanie všetkých prijatých finančných prostriedkov a práve porušením tejto povinnosti bola v priamej príčinnej súvislosti spôsobená škoda na majetku poškodeného, v danom prípade môžeme takéto konanie subsumovať pod skutkovú podstatu trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku. Povinnosť riadne viesť účtovníctvo v súlade so zákonom o účtovníctve vyplýva priamo z uzatvorenej mandátnej zmluvy s poškodeným Spoločenstvom vlastníkov bytov a nebytových priestorov, na základe ktorej obvinená vykonávala funkciu účtovníčky.

Som toho názoru, že jednotlivé ustanovenia Obchodného zákonníka upravujúce mandátnu zmluvu, na to nadväzujúce ustanovenia zákona o účtovníctve, nie je možné posudzovať izolovane a na základe toho tvrdiť, že skutková veta po formálnej stránke nenapĺňa znaky trestného činu. Z uvedeného dôvodu súd dospel nekriticky k záveru, že takýto skutok nie je trestným činom.

V neposlednom rade poukazujem na skutočnosť, že obžaloba na obvinených bola podaná dňa 01.06.2010 a keďže súd poukazuje na prejav neúcty k poškodeným, taktiež je potrebné poukázať, ako dlho trvalo súdne konanie, keďže rozsudok bol vyhlásený až v roku 2016. Navyše takéto vyjadrenia súdu v odôvodnení svojho rozhodnutia považujem za neprofesionálne a s vecou nesúvisiace, ide o subjektívny názor sudcu.

Napriek vykonanému dokazovaniu na hlavnom pojednávaní jednak výsluchom znalkyne F. X. H., mám za to, že okresný súd sa v napadnutom rozsudku nesprávne vysporiadal s objektívnymi skutkovými zisteniami, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania a zároveň sa pri hodnotení vykonaných dôkazov a zisteného skutkového stavu riadil nesprávnymi právnymi úvahami.

Na rozdiel od súdu mám za to, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že skutok sa stal, vykazuje zákonné znaky skutkovej podstaty u obž. P. H. a F. Z. S. trestného činu porušovanie povinností pri správe cudzieho majetku spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 255 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona (účinného v čase spáchania skutku) tak po formálnej, ako aj materiálnej stránke a skutku sa dopustili obžalovaní. Zo skutku sú jednoznačne usvedčovaní výpoveďou poškodeného a znaleckým posudkom, z ktorého je zrejmé, že vedením účtovníctva bola spoločstvu vlastníkov bytov spôsobená škoda vo

výške 31.367,16 €. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti som toho názoru, že súd vykonané dôkazy na hlavnom pojednávaní vyhodnotil výlučne v prospech obžalovaných.

Na základe uvedených dôvodov navrhujem, aby Krajský súd v Bratislave zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 1T/109/2010 zo dňa 12.10.2016 v plnom rozsahu a vrátil vec tomuto súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.“

K odvolaniu prokurátora sa vyjadrila obžalovaná F. Z. S. prostredníctvom obhajkyne Z. N. S. písomným podaním doručeným na prvostupňový súd dňa 16.1.2017, v ktorom uviedla, že odvolanie Okresnej prokuratúry Bratislava III považuje v celom rozsahu za nedôvodné, poukazujúc na podrobné odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu. Má za to, že prvostupňový súd jasne, zrozumiteľne a zreteľne definoval dôvody svojho rozhodnutia, na ktoré obžalovaná poukázala taktiež už v priebehu konania, a to v tom smere, že skutok, ktorý je jej kladený za vinu, nie je možné kvalifikovať ako trestný čin a už vôbec nie, ako trestný čin v zmysle ust. § 255 ods. 1 Trestného zákona. Na túto skutočnosť poukazovala už vo svojom písomnom vyjadrení k obžalobe zo dňa 22.1.2016, ako i následne vo svojom písomnom vyjadrení k vykonanému dôkazu - doplneniu znaleckého posudku č. 2/2013, rovnako zo dňa 22.1.2016, upriamujúc pozornosť na zásadné rozpory tohto dôkazu tak, ako sú podrobne uvedené v písomnom vyjadrení, konštatujúc nelogickosť znalkyňou zistenej, výrazne rozdielnej výšky škody, a to výlučne na základe použitia inej účtovnej metódy. Prvostupňový súd sa rovnako podrobne vysporiadal so všetkými skutočnosťami namietanými v odvolaní a tieto opakovane podrobne odôvodnil. Z vykonaného dokazovania prvostupňový súd jednoznačne správne vyvodil právny záver, ktorý bez akýchkoľvek pochybností obsahoval i vo svojom dôkladne odôvodnenom rozhodnutí a ktorý viedol k rozhodnutiu súdu v zmysle § 285 písm. b) Tr.por. tak, že obžalovaná bola spod obžaloby oslobodená. Predmetný rozsudok považuje v celom rozsahu za vecne správny a žiada, aby ho odvolací súd v celom rozsahu potvrdil.

Spis bol predložený prvostupňovým súdom na rozhodnutie o odvolaní tunajšiemu súdu dňa 25.1.2017. Po jeho doručení bolo vyjadrenie obžalovanej k odvolaniu prokurátora odvolacím súdom doručené ostatným procesným stranám, keďže to neurobil prvostupňový súd.

Verejné zasadnutie odvolacieho súdu dňa 30.5.2017 bolo vykonané v neprítomnosti obžalovanej F. Z. S., ktorá o to výslovne požiadala písomným podaním zo dňa 3.5.2017, ktoré predložila na verejnom zasadnutí jej obhajkyňa.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prokurátorka uviedla, že sa pridriava písomne podaného odvolania a dôvodov tam uvedených a navrhuje zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vrátiť veci prvostupňovému súdu na opätovné rozhodnutie.

Obhajkyňa obžalovanej F. S. na verejnom zasadnutí uviedla, že sa v celom rozsahu pridriava svojho vyjadrenia k podanému odvolaniu, nakoľko považuje odvolanie prokuratúry za nedôvodné a navrhuje ho zamietnuť.

Obžalovaný P. H. na verejnom zasadnutí uviedol, že keby nejaké nezrovnalosti vo financiách boli, automaticky by sa to zistilo. Y., ktorí v bytoch žili, sledovali každú korunu, je nemožné, aby k takému niečomu mohlo dôjsť. Na objasnenie uviedol, že účet v banke neotváral, zakladala ho S., dispozičné právo mala ona do určitej výšky a nad túto sumu musel dispoziáciu upraviť výbor, podpisový vzor mala iba S..

Podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy SR každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu (obdobne podľa čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd).

Podľa čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo dňa 4.11.1950 každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

Podľa § 2 ods. 4 Tr.por. každý, proti ktorému sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa § 285 písm. b) Tr.por súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak skutok nie je trestným činom.

Podľa § 317 ods. 1 Tr.por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniu vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr.por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 255 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase skutku kto inému spôsobí škodu nie nepatrnú tým, že poruší zákonom alebo na základe zákona ustanovenú povinnosť alebo povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím súdu opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, potresce sa odňatím slobody až na jeden rok alebo peňažným trestom.

Odvolací súd na základe podaného odvolania prioritne posudzoval, či nie sú splnené podmienky pre zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr.por. alebo pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr.por. Keďže skutočnosti pre také rozhodnutie nezistil, podľa § 317 ods. 1 Tr.por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému bolo podané odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo s tým, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, by odvolací súd prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por. Keďže zo spisového materiálu a z vyjadrení strán na verejnom zasadnutí konanom na odvolacom súde vyplýva, že oslobodzujúci rozsudok prvostupňového súdu bol napadnutý odvolaním prokurátorom, odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť rozsudku v celom rozsahu, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Odvolací súd pritom zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Ku konaniu na prvostupňovom súde odvolací súd uvádza, že obžalovaným, obhajcovi a poškodenému bola riadne doručená obžaloba a výzva na vykonanie dôkazov, pričom títo spolu s prokurátorom boli aj riadne predvolaní resp. upovedomení o termínoch konania hlavného pojednávania. Hlavné pojednávanie bolo vykonané v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku.

Obžaloba Okresnej prokuratúry Bratislava III č.k. 4Pv 1181/07-37 zo dňa 1.6.2010 (č.l. 551-552) bola na Okresný súd Bratislava III podaná dňa 2.6.2010 na P. H. a F.. Z. S. pre trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 255 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase skutku, pričom vec bola prijatá pod sp.zn. 1T/109/2010 so zákonným sudcom JUDr. Zdenkom Čanigom.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 8.11.2010 (č.l. 584-592) po prednesení obžaloby prokurátorom obaja obžalovaní po príslušnom poučení vyhlásili podľa § 257 ods. 1 písm. a) Tr.por., že sú nevinní zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a následne boli vypočutí obžalovaní a zástupca poškodeného S. X., pričom hlavné pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že bude pribratá znalkyňa F.. S.. Z. K. na vypracovanie dodatku k znaleckému posudku z odvetvia účtovníctvo a daňovníctvo, k čomu došlo uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 24.11.2010, sp.zn. 1T/109/2010, právoplatným dňa 5.7.2011 (č.l. 599-600).

Dňa 26.10.2011 bol znalkyňou F.. S.. Z. K. doručený dodatok č. 64/2011 k znaleckému posudku č. 36/2008 zo dňa 25.10.2011, pričom podľa bodu 13 jeho záverov bola výška škody spôsobená N. vlastníkov bytov a nebytových priestorov H. XX-XX, G. vyčíslená na sumu 146.338,20 Sk, t. j. 4.857,54 eur (č.l. 607-657).

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 9.5.2012 (č.l. 702-709) bola vypočutá znalkyňa F.. S.. Z. K., samosudca obžalovaných upozornil na možnosť zmeny právnej kvalifikácie na § 255 ods. 2 Trestného zákona vzhľadom na výšku spôsobenej škody a hlavné pojednávanie bolo odročené na neurčito s tým, že do konania bude pribratý nový znalec.

Uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 24.10.2012, sp.zn. 1T/109/2010, právoplatným dňa 28.11.2012 (č.l. 742-743) bola pribratá znalkyňa z odvetvia účtovníctvo a daňovníctvo F.. X. H..

Dňa 10.6.2013 bol znalekyňou F.. X. H. doručený znalecký posudok č. 2/2013 zo dňa 31.5.2013, pričom podľa bodu 10 jeho záverov spis neobsahuje kompletnú účtovnú agendu, ktorá bola k dispozícii na základe protokolov v spise uvedených a nebolo možné zodpovedne posúdiť vznik škody N. vlastníkov bytov a nebytových priestorov H. XX-XX, G. (č.l. 758-791).

Hlavné pojednávanie konané dňa 18.9.2012 (č.l. 809-812) bolo odročené na neurčito s tým, že znalekyňa F.. X. H. vypracuje dodatok k znaleckému posudku ohľadom celého účtovníctva za roky 2003 až 2005, ktoré mal poskytnúť poškodený a ktoré znalekyňa nemala k dispozícii.

Dňa 23.2.2015 bolo znalekyňou F.. X. H. doručené doplnenie č. 1 znaleckého posudku č. 2/2013 zo dňa 31.12.2014, pričom podľa bodu 10 jeho záverov bola spôsobená N. vlastníkov bytov a nebytových priestorov H. XX-XX, G. škoda v sume 944.967,08 Sk t. j. 31.367,16 eur (č.l. 816-943).

Na základe výzvy nového samosudcu Z.. O. X. (č.l. 982) obžalovaná F.. Z. S. písomným oznámením doručeným dňa 17.8.2015 súhlasila so zmenou samosudcu (č.l. 994), pričom obžalovaný P. H. súhlasil so zmenou samosudcu na hlavnom pojednávaní konanom dňa 29.9.2015 (č.l. 1002), ktoré bolo odročené bez vykonania dokazovania pre neprítomnosť spoluobžalovanej a jej obhajkyne.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 2.12.2015 (č.l. 1025-1029) boli vypočutí obžalovaný P. H. a znalekyňa F.. X. H..

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 10.10.2016 (č.l. 1077-1080) boli oboznámené závery znaleckého posudku č. 2/2013 a jeho doplnenie č. 1, pričom strany nemali návrhy na doplnenie dokazovania a po záverečných rečiach (prokurátor navrhol v záverečnej reči s poukazom na nový znalecký posudok z odvetvia účtovníctva skutok právne posúdiť podľa § 255 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona účinného v čase skutku) a poslednom slove bolo o obžalobe rozhodnuté spôsobom uvedeným na začiatku tohto odôvodnenia.

Odvolací súd po posúdení dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní, napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu, podaného odvolania a vyjadrenia k nemu dospel k záveru, že napadnutý rozsudok bol vydaný v súlade so zákonom a je vecne správny, čo vyplýva z nasledujúcich skutočností.

Obžalovaným sa kládlo v obžalobe za vinu, že mali spáchať trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 255 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase skutku, a to v podstate na tom skutkovom základe, že spoločným konaním spôsobili poškodenému škodu tam uvedenú tým, že porušili na základe zákona ustanovenú povinnosť (podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb. účinného v čase skutku muselo ísť o povinnosť opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, čo v obžalobe nebolo uvedené), ktorá mala spočívať v nesprávnom vedení účtovníctva poškodeného v rozpore so zákonom o účtovníctve a nakladaním s finančnými prostriedkami tak, že do účtovníctva poškodeného nezaúčtovali prijaté finančné prostriedky, ktoré následne nezisteným spôsobom použili na neznáme účely.

Zákon č. 431/2002 o účtovníctve v znení účinnom v čase skutku podľa jeho § 1 upravuje rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedenia účtovníctva, rozsah, obsah a preukázateľnosť účtovnej závierky a register účtovných závierok. Zo žiadneho ustanovenia zákona o účtovníctve však nevyplýva taká povinnosť, ktorá by sa dala subsumovať pod povinnosť opatrovať alebo spravovať cudzí majetok.

V skutkovej vete obžaloby nie je ani žiadnym spôsobom špecifikované, ktorú konkrétnu povinnosť zákona o účtovníctve mali obžalovaní porušiť a v obžalobe je iba všeobecne uvedené, že malo ísť o nesprávne vedenie účtovníctva v rozpore so zákonom o účtovníctve.

Tu však treba uviesť, že samotné nesprávne vedenie účtovníctva nemôže mať za následok úbytok na majetku poškodeného, keďže vedenie účtovníctva len „papierovo“ poukazuje na stav a pohyb majetku a záväzkov, výnosov a nákladov resp. príjmov a výdavkov danej účtovnej jednotky. Teda v prejednávanej veci nesprávne vedenie účtovníctva resp. porušenie povinnosti podľa zákona o účtovníctve nemohlo byť v príčinnej súvislosti so spôsobením škody poškodenému. Také konštatovanie by podľa odvolacieho súdu vzhľadom na túto skutočnosť platilo aj v prípade, že by v skutkovej vete

obžaloby pri nezmenenej jej všeobecnej formulácii bolo uvedené, že v rozpore s uzavretou mandátnou zmluvou zo dňa 1.7.2002 medzi obžalovanou Ing. Z. S. a poškodeným (podľa ktorej mala obžalovaná zabezpečiť pre poškodeného práce súvisiace s vedením ekonomickej agendy poškodeného, č.l. 40-42), došlo k porušeniu povinnosti postupovať pri zariaďovaní záležitosti s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami poškodeného (s poukazom na § 567 ods. 1, ods. 2 Obchodného zákonníka), keďže by absentovalo konkrétne vymedzenie činností resp. úkonov, ktorými došlo k spôsobeniu škody.

Obžalovaní by sa mohli dopustiť trestného činu v prejednávanej veci tým, že by bolo v konaní preukázané, že do účtovníctva nezaúčtovali prijaté finančné prostriedky resp. finančné prostriedky vybraté z účtu alebo pokladne poškodeného a tieto použili iným spôsobom na škodu poškodeného, resp. ak finančné prostriedky poškodeného použili na úhradu vecí nesúvisiacich s činnosťou poškodeného. Také konanie by však napĺňalo skutkovú podstatu iného trestného činu (do úvahy by pripadal predovšetkým trestný čin sprenevery podľa § 248 Trestného zákona účinného v čase skutku) a museli by byť preukázané a špecifikované konkrétne jednotlivé prípady, kedy došlo k takému prijatiu finančných prostriedkov, resp. k ich výberu z účtu (pokladne) poškodeného a k následnému nezaúčtovaniu do účtovníctva poškodeného, resp. k ich neoprávnenému použitiu. Ďalej v prípade, že by bolo preukázané, že v úmysle zabezpečiť sebe alebo inému neoprávnenú výhodu obžalovaní úmyselne uviedli nepravdivé alebo hrubo skresľujúce údaje o závažných skutočnostiach v účtovníctve slúžiace na kontrolu hospodárenia, do úvahy by pripadal trestný čin skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 125 Trestného zákona účinného v čase skutku (odvolací súd sa nestotožňuje s konštatovaním v napadnutom rozsudku, že Trestný zákon účinný v čase skutku nepoznal skutkovú podstatu trestného činu zodpovedajúcu § 259 Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. účinného od 1.1.2006), pričom v takom prípade by museli byť preukázané a špecifikované konkrétne tie jednotlivé údaje, ktoré boli nepravdivé alebo hrubo skresľujúce a že boli uvedené obžalovanými v úmysle zabezpečiť sebe alebo inému neoprávnenú výhodu.

V tomto konkrétnom prípade však dokazovanie ani jedným z týchto smerov zo strany prokurátora ako zástupcu obžaloby vykonané v súdnom konaní nebolo.

Podľa odvolacieho súdu z uvedeného vyplynul záver, že tak ako bol formulovaný skutok v obžalobe, nebolo možné ho subsumovať pod skutkovú podstatu žiadneho trestného činu a v súdnom konaní neboli ani vykonané také dôkazy, ktoré by umožňovali skutok vymedziť iným spôsobom pri zachovaní totožnosti skutku.

Osobitne treba poukázať, že z pohľadu obžalovaného P. H. skutková veta obžaloby bližšie nešpecifikovala spôsob, akým konaním sa mal spolupodieľať na spáchaní skutku a bolo uvedené iba to, že malo ísť o „prechádzajúcu dohodu“. Žiadny z vykonaných dôkazov však nepoukazoval ani na takú dohodu obžalovaných a ani na jeho participáciu na skutku. Len samotná skutočnosť, že podľa zákona bola podpísaná mandátna zmluva medzi poškodeným, ktorého zastupoval obžalovaný P. H. ako predseda a obžalovanou F. Z. S., nemôže postačovať na to, aby mohlo byť konštatované to, čo je uvedené v skutkovej vete obžaloby resp. aj v odvolaní, teda že odvolateľ má za to, že z tohto dôvodu obžalovaný P. H. vedel o hospodárskych výsledkoch poškodeného, resp. ako F. Z. S. vedie účtovníctvo. V tomto ohľade prvostupňový súd v napadnutom rozsudku uviedol tie skutočnosti, ktoré neumožňovali uvažovať osobitne v prípade tohto obžalovaného o trestnej zodpovednosti v prejednávanej veci a odvolací súd sa s nimi stotožňuje bez toho, aby ich opakoval aj v tomto rozhodnutí.

Odvolací súd pripomína, že od 1.1.2006 nový Trestný poriadok (zákon č. 301/2005 Z.z.) vo zvýšenej miere priniesol prvky kontradiktórnosti do trestného konania, osobitne do súdneho konania, čo vyplýva už zo základných zásad trestného konania. Podľa zásady ústnosti (§ 2 ods. 18 Tr.por.) súd síce riadi dokazovanie, ale výsluchy obžalovaného, svedka a znalca vykonávajú strany, čím došlo oproti predošlému Trestnému poriadku (zákonu č. 141/1961 Zb. účinnému do 31.12.2015) k podstatnej zmene v spôsobe vykonávania dôkazov v súdnom konaní, kde je nutná predovšetkým aktivita samotných strán, ktoré dôkazy vykonávajú a súd dokazovanie iba riadi z pohľadu, aby bol pri vykonávaní jednotlivých dôkazov dodržaný zákon resp. správny procesný postup. Uvedené našlo odozvu aj v ďalších ustanoveniach ohľadom vykonávania dôkazov na hlavnom pojednávaní, napr. § 258, 261 ods. 3 a ods. 4, § 264 a § 268 ods. 2 Tr.por. So zásadou ústnosti z pohľadu vykonávania dôkazov v konaní pred súdom úzko súvisí aj obžalovacia zásada (§ 2 ods. 15 Tr.por.), podľa ktorej súdne konanie je možné vykonať len na základe podanej obžaloby (resp. návrhu na schválenie dohody o uznaní viny a

prijatí trestu), ktorú v súdnom konaní zastupuje prokurátor. Neoddeliteľnou súčasťou obžalovacej zásady je nielen samotné podanie obžaloby prokurátorom na súd, ale aj jej zastupovanie v súdnom konaní, ktoré vyžaduje aktívnu účasť prokurátora pri dokazovaní. Pritom činnosť, príp. nečinnosť prokurátora pri zastupovaní obžaloby pri vykonávaní dokazovania v súdnom konaní nemôže nahrádzať súd, keďže procesné funkcie žalobcu a sudcu sú oddelené. Z jednotlivých zásad trestného konania, ktoré sú rozvedené v ďalších ustanoveniach Trestného poriadku vyplýva, že Trestný poriadok je postavený na tzv. akuzáčnom princípe, podľa ktorého sú v súdnom konaní procesné funkcie žalobcu, obhajcu a sudcu rozdelené medzi rôzne subjekty a tieto sú navzájom nezastupiteľné (na rozdiel od inkvizičného princípu, v ktorom sú tieto procesné funkcie sústredené u jedného subjektu). V kontradiktórnom procese súd nemá oprávnenie a ani nemôže nahrádzať činnosť procesných strán, a teda ani pomáhať žiadnej procesnej strane v procese dokazovania, teda čo a akým spôsobom treba dokazovať a súd má v procese dokazovania (až na zákonom ustanovené výnimky, napr. § 261 ods. 4 Tr.por. - výsluch tzv. zraniteľných svedkov) za úlohu iba zabezpečiť, aby boli dôkazné prostriedky na hlavnom pojednávaní vykonávané procesnými stranami v súlade so zákonom a následne má súd po posúdení dôkazov získaných z dôkazných prostriedkov vykonaných procesnými stranami vo veci rozhodnúť. V tejto súvislosti treba poukázať aj na zásadu rovnosti strán v konaní pred súdom (§ 2 ods. 14 Tr.por.), ktorej vyjadrením je nielen to, že strany majú mať v konaní pred súdom rovnaké možnosti uplatňovania procesných práv ustanovených zákonom, ale aj to, aby súd bol nestranný a žiadnej procesnej strane nenapomáhal, keďže by tým druhú procesnú stranu znevýhodnil.

V tomto smere teda odvolacia námietka poukazujúca na to, že súd mal vykonať konfrontáciu znalkyň vzhľadom na rozdielne závery ich znaleckých posudkov, je nedôvodná, keďže prokurátor a ani iná procesná strana to v konaní nenavrholi a taký postup súdu, ktorý by bez návrhu procesnej strany sám rozhodol o takom úkone, by bol v rozpore so zásadou ústnosti, zásadou rovnosti strán a s kontradiktórnosťou v súdnom konaní. Bolo práve úlohou prokurátora, ktorý zastupuje obžalobu v súdnom konaní, aby navrhol taký postup, teda aby aktívne zastupoval obžalobu a nespoliehal sa na to, že taký úkon vykoná súd aj bez návrhu, resp. že v prípade rozdielných záverov vykonaných znaleckých posudkov budú tieto vyhodnotené v rámci dokazovania „v prospech“ obžaloby. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, vykonané dôkazy a záver z dokazovania plynúci, je už nepodstatným, že dve znalkyne skúmajúce tie isté skutočnosti dospeli k rozdielnym záverom vo svojich znaleckých posudkoch resp. v ich doplnkoch.

Odvolací súd pripomína, že prokurátor síce v záverečnej reči navrhol právne posúdiť konanie obžalovaných podľa prísnejšieho ustanovenia dotknutého Trestného zákona (§ 255 ods. 1, ods. 3) s poukazom na závery neskôr vypracovaného znaleckého posudku (znalkyňa F. X. H.) z pohľadu výšky škody, ktorá mala byť poškodenému spôsobená, avšak vzhľadom na vyššie uvedené bol tento návrh irelevantný. Odvolací súd poukazuje, že podľa § 284 ods. 2 Tr.por. je možné uznať obžalovaného za vinného z trestného činu podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, ako podľa ktorého posudzovala skutok obžaloba len vtedy, ak obžalovaný bol na možnosť tohto prísnejšieho posudzovania skutku upozornený skôr, ako súd vyhlásil dokazovanie za skončené, čo by v danom prípade znamenalo, aby súd opätovne rozhodol o doplnení dokazovania, pričom však prokurátor v záverečnej reči v tomto ohľade nenavrhol vykonanie žiadnych ďalších dôkazov.

Odvolací súd si na základe vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní musel osvojiť záver vyplývajúci z napadnutého rozhodnutia, že prokurátor v prejednávanej veci na hlavnom pojednávaní neuniesol dôkazné bremeno.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že miera a forma kritiky postupu prokurátora, ktorý neuniesol dôkazné bremeno vo všeobecnosti a z pohľadu takého vyjadrenia v napadnutom rozhodnutí je vždy subjektívnym pohľadom kritizujúceho a kritizovaného. Odvolací súd je toho názoru, že rovnako ako v prípade vzťahu prvostupňového súdu a odvolacieho súdu v prípade, že dôjde k zrušeniu rozhodnutia, kritika by mala byť vecná a konštruktívna tak, aby v budúcnosti nedošlo k opakovaniu vytkaných nedostatkov.

Vzhľadom na už uvedené skutočnosti sú ďalšie námietky uvádzané v odvolaní právne nepodstatné a nie je potrebné sa k nim v tomto rozhodnutí akýmkoľvek spôsobom vyjadrovať.

Na základe uvedeného teda odvolací súd musí v súlade so závermi rozsudku prvostupňového súdu jednoznačne konštatovať, že dôkazy vykonané v prejednávanej veci v súlade s Trestným poriadkom na hlavnom pojednávaní nepreukazujú skutočnosti, ktoré sú uvedené v obžalobe, a to z toho pohľadu, že by skutok naplňal všetky znaky skutkovej podstaty akéhokoľvek trestného činu. Prvostupňový súd v napadnutom rozsudku vykonané dôkazy na hlavnom pojednávaní vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov ustanovenou v § 2 ods. 12 Tr.por. a po vykonanom dokazovaní dospel ohľadom podanej obžaloby k správneému záveru, pričom jeho rozhodnutie bolo odôvodnené dostatočným spôsobom a zodpovedalo ustanoveniu § 168 ods. 1 Tr.por.

Odvolací súd musí v zhode s napadnutým rozsudkom konštatovať, že vzhľadom na výsledky dokazovania skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní, nie je trestným činom, a preto prvostupňový súd v súlade so zákonom obžalovaných oslobodil spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr.por. Správny je aj výrok v napadnutom rozsudku o odkázaní poškodeného s uplatneným nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie (od 1.7.2016 na civilný proces), keďže podľa § 288 ods. 3 Tr.por. súd tak obligatórne musí rozhodnúť, ak obžalovaného oslobodí spod obžaloby.

Na základe uvedeného odvolací súd vyhodnotil podané odvolanie ako nedôvodné a zamietol ho podľa § 319 Tr.por.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.